

Głównym tematem prac, omawiających ugodnienia powojenne był stosunek do Niemiec, obecnie na pierwszy plan wysuwa się sprawa Rosji. Wszystkie rozprawy poruszające ten problem wywołują żywe zainteresowanie prasy. Książka W. Lippmanna "United States Foreign Policy" wywołała jeszcze przed pojawieniem się na rynku angielskim kilka obszernych recenzji, m.i. w "Times - Literary Supplement" i

Spectator - 13.8.

Zgadając się z zasadami Lippmanna, że państwo nie powinno przyjąć zobowiązań ponad swoje możliwości, że najpotężniejsze nawet mocarstwo nie może dzisiaj stać się same i że nie trudno przewidzieć postępowanie mocarstw, gdyż cele polityki nie wiele się zmieniają. "Spectator" ma wszakże pewne zastrzeżenia co do pewnych sformułowań autora; tak n.p. co do twierdzenia, że Rosja została celowo wykluczona z Versalu, lub, że w r. 1938 Hitler zmusił Brytanię i Francję do porzucenia aliansu z Rosją. "Spectator" wykazuje, że do Versalu sterano się Rosję zaprosić, jednak wobec chaosu w Rosji niewiadomo było, kto ją reprezentuje, zaś w r. 1938 trudno było Rosję uważać za partnera, na którym można było polegać, po czytańcach w Gruzji i licznych procesach, które musiały zachwiać wiarę w jej ^{intencje} intencje. Śluszność tych podejrzeń wykazała zresztą sama Rosja, zawiązując pakt z Hitlerem i atakując Polskę a potem Finlandję. Nie narusza to jednak tezy Lippmanna o konieczności współpracy z Rosją w przyszłości.

Weekly Review - 12.8.

który według Daily Workera jest opiewany przez b. członków "British Union of Fascists" - poświęca całą stronę "andnie Vasilowskiej, zaznaczając zaraz na wstępie, że wszelka "publicity" przychylna dla "Patrijotów" jest karyką idealów, o które Brytania walczy.

Autor jest zdania, że utworzenie "Patrijotów" było tylko próbą Stalina i dopiero przychylna przyjęcie tejże w prasie brytyjskiej /art. Times'a z 29.4./ dołożyły mu szachy.

Ojciec Vasilowskiej, wybitny socjalista był pierwszym polskim ministrem S.Z. i reprezentował Polskę w rokowaniach w Rydze. Tak więc Vasilowska znała dzieło własnego ojca. Much jej nie ma wszakże żadnego oparcia w masach polskich, a nawet Ukraińcy - mimo swych uprzednich sporów z Polakami - nie garną się do związku z Rosją. Jej nawoływanie do bezwzględного powstania przeciwko Niemcom należy uważać jako zdradziecką nazwę do samobójstwa.

Polityka zagraniczna Brytanii nie wykazywała ostatnio zbyt wiele 30
niego przywiązania do zasad moralnych. Ale zdrada Polski byłaby nie tylko naruszeniem zasad moralności, ale i interesów brytyjskich

Rząd brytyjski winien jasno wytłumaczyć Sowietom, że nie porzuci przyjaźni z narodem polskim.

Wraz przeciwną tezę wygłasza Negley Parsons w Daily Mail -19.8.- Stalin może sobie pozwolić na oczekiwanie. Jeśli w wyniku rozmów w Quebec utworzony zostanie drugi front to Stalin będzie dążył do uzyskania rozstrzygnięcia w bieżącym roku. W przeciwnym razie natrzyna się na Zmieszprze.

Niektóre kręgi chciałyby nadać większe znaczenie X pewnej przerwie w zgodnej współpracy - Moskwa-Londyn i Waszyngton. Czynniki prawicowe pewnych Włoch Rządów londyńskich chciałyby wykorzystać tę sytuację dla swoich celów polegających na tym, że pragną one anglo-amerykańskiej, a zwłaszcza brytyjskiej pomocy /przynajmniej dyplomatycznej/ przeciwko Moskwie, gwarantującej ich granice z r.1939. Można wszakże przyjąć jako pewnik, że takiego braku współpracy między Churchilllem, Rooseveltem a Stalinem niema.

Dublin Review /lipiec 43r./

zamieszcza 9-cio stronicowy art. Wł. Kulskiego o zagadnieniach małych narodów. Autor broni małe narody przed zarzutem, jakoby one stały się przyczyną wojny, /z czego wyciąga się wniosek, że celem zabezpieczenia pokoju powinno się świąt po dzielić na sfery wpływów mocarstw / i domaga się dla nich równouprawnienia.

Ilustracją jego tezy jest list czytelnika do redakcji.

Torquay Directory -11.8.

p.t. "czuhen", według którego ten "nieznaczący krąk o obciążeniu 830.mil.kw." jest przyczyną wojny światowej, przynajmniej pośrednio.

Mianowicie "w czasie kryzysu sudeckiego Polska posłała ultimatum Czechosłowacji, która nie cniła się na siłach, by odnieść i w konsekwencji wojska polskie zajęły Gieszyn. To całe Niemcom okazję do pochwylenia Czechosłowacji i stąd już prosto ślady prowadzą do najkrwawszej wojny dziejów."

Sunday Times -15.8.

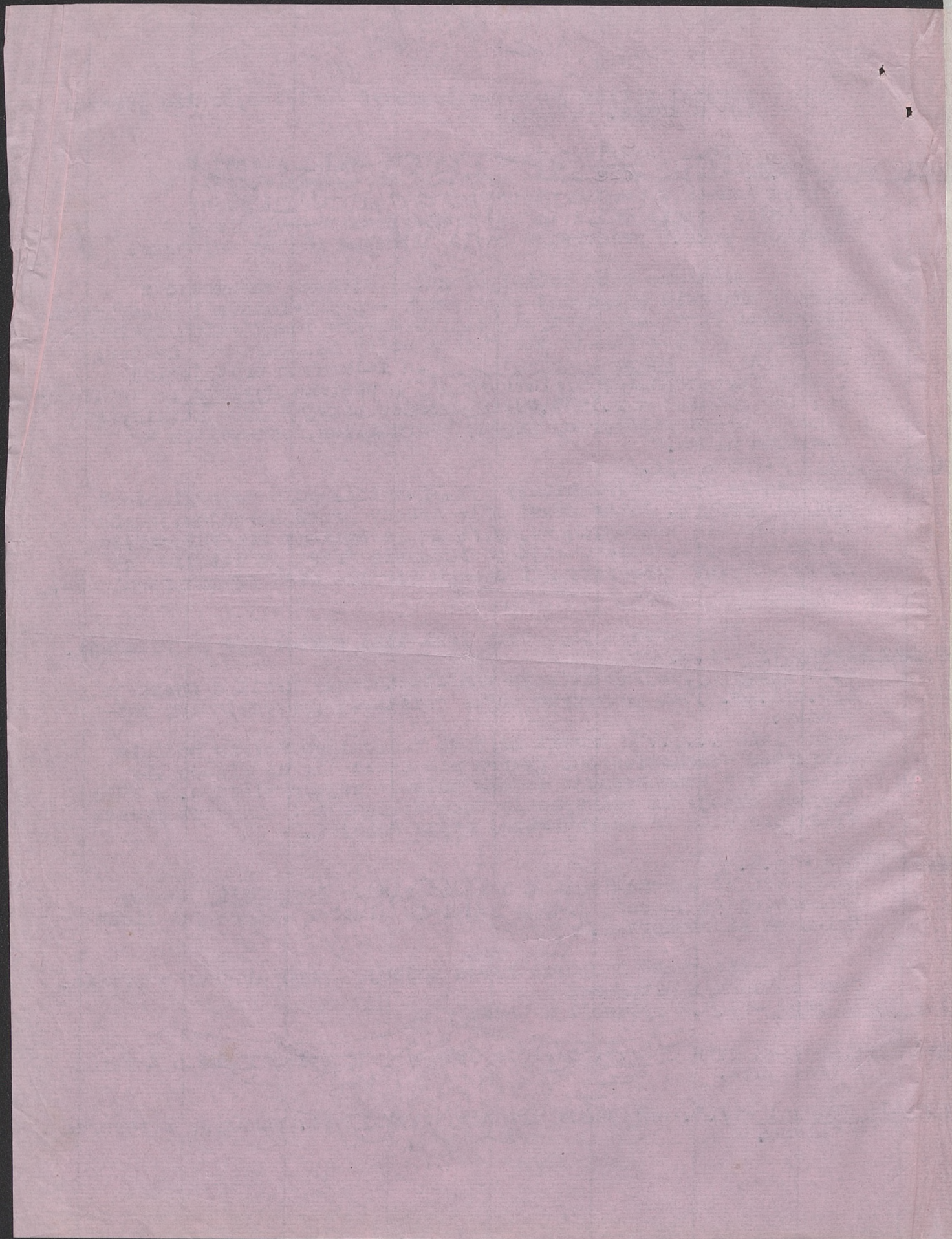
uważa, że nieporozumienia w sprawie planów federacji Europy Wschodniej są obecnie jedyną nadzieją Niemiec, które już liczą tylko na nierozegrana.

Wiadomość o sporze kraju zajmuje sporo miejsca w prasie. Poza obszernym artykułem

Daily Telegraph -19.8. o sytuacji w Warszawie.

Manchester Evening News -12.8. poświęca całą stronę opisowi obrotu ścierci w Irbilince.

Newcastle Journal -17.8. zamieszcza dłuższy artykuł min. Danaczyka o terrarze w Polsce.

Barrow Guardian -7.8.

Polska ma 356 "Lidic". Nazwy tych wsi jednak nie zginą. Polacy wypisują je nocami na murach domów, by przypomnieć Niemcom, że pamiętają.

People -15.8.

opisuje na podstawie sprawozdania pewnego nauczyciela niemieckiego wychowanie w szkołach hitlerowskich. Po przewrocie hitlerowskim młodzież żydowską pozostawiono przez dłuższy czas w szkołach, jednak tylko po to, by chłopcy niemieccy kształcili się w biciu po twarzy i opluwaniu uczniów-żydów. Gdy opory psychiczne dzieci niemieckich b.zresztą słabe, zostały przełamane, młodzież żydowską wyrzucono z zakładów. Nauczyciel ten następnie uciekł do Warszawy i przebywał tam do r.1942. Po zajęciu miasta przez Niemców rozpoznał w pewnym oficerze, odznaczającym się szczególnie sadyzmem wobec żydów, swojego byłego ucznia, który jedyny w klasie opierał się jakiś czas propagandzie antysemickiej.

Cala prasa zamieściła notatki o odezwach min.:

Morrisona, Daltona i Bevina do narodu polskiego.

Reynolds News-15.8.

przynosi wiadomość o bitwie stoczonej w Polsce przez 15.000 oddziałów Włochów z Niemcami.

Catholic Times -13.8.

przypisuje zasługę uzyskania pewnych ulg dla robotników polskich w Niemczech Kard. Bertramowi, który przewodniczy w konferencji biskupów niemieckich w Fuldzie.

Daily Telegraph -12.8.

Stern-Rubarth zajmuje się zagadnieniem sądenia zbrodniarzy wojennych. Krew międzynarodowe prawie że uniemożliwia ściganie przestępców popełnione na rozkaz. Również sprawa wydania państwa na podstawie umów dwustronnych, przewidujących ekstradycję za przestępstwo popełnione na obszarze drugiego państwa. Tak więc Polska może żądać wydania tych, którzy dopuścili się przestępstwa na jej terytorium. Natomiast ci, którzy popełnili przestępstwa w Niemczech mogą być wydani tylko rządowi niemieckiemu. Trzeba więc będzie tym obowiązkiem obarczyć przyszły rząd niemiecki.

O lotnictwie polskim pisze kadr. Howard William w art. poświęconym lotnictwu mniejszych Sprzymierzonych, w

Daily Telegraph -13.8.

za "bajeczną reputację" którą lotnictwo polskie uzyskało na polu walki, autor gwarantuje osobiście, jako b.d-ca około 1000 oficerów i 5.000 szeregowych polskiego lotnictwa. Po podaniu cyfrowego

zestawienia siły lotnictwa jego dotychczasowych wyników i uzyskanych odznaczeń, autor podkreśla wysokie straty poniesione w dotychczasowych walkach./273 zabitych i 277X zaginionych./

Star -14.8.2

Ze zdziwieniem przyjęto w Nowym Yorku oświadczenie pewnego lotnika polskiego, że jest on honorowym prezydentem m. Essen wiceprezydentem Kolonii, a rachyma niejakiu kilku innych miast niemieckich. Sprawa wyjaśniła się, gdy lotnik wytłumaczył, że lotnicy Sprzymierzonych założyli m.i. klub nadający honorowe godności za udział w nalotach na miasta niemieckie. Np. honorowym prezydentem zostaje się po 6 tym nalocie.

O dzi oślaności Esadu brak wzaiank w prasie.

Evening Standard -12.8.

wspomina o pobycie min. Stalczyka na Bl. Wschodzie i o jego audjencji u Szacha perskiego, która była wyznaczona na kilka minut, a trwała de facto godzinę, jako że min. Stalczyk zainteresował Szacha planem "Everidge" a.

Echo niejawnej nagonki na prasę polską, znaleźć można w

Tribune -13.8.

Melena Charles protestuje przeciwko metodom "perfidnego Albionu", który z jednej strony zestawia zupełną nieuzasadnioną swobodę prasy polskiej i "Catholic Herald", a z drugiej strony pieszcząc się przed Ameryką, zamyka "Marseillaise". - "o wojnie trudno będzie pokazać się Anglikowi lub Amerykaninowi we Francji, grozi im tam ukamienowanie. Trzeba powiedzieć Amerykanom prawdę w oczy: śmierdzą faszyzmem.

